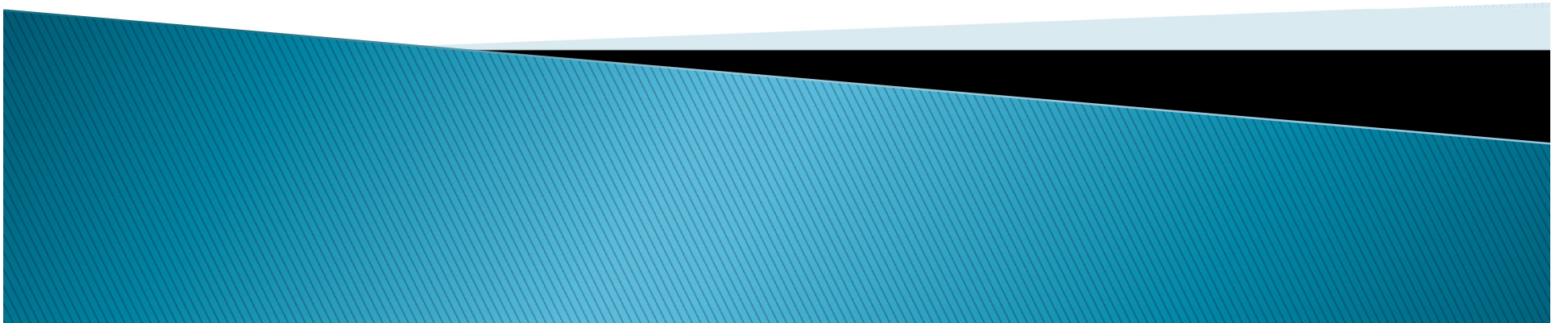
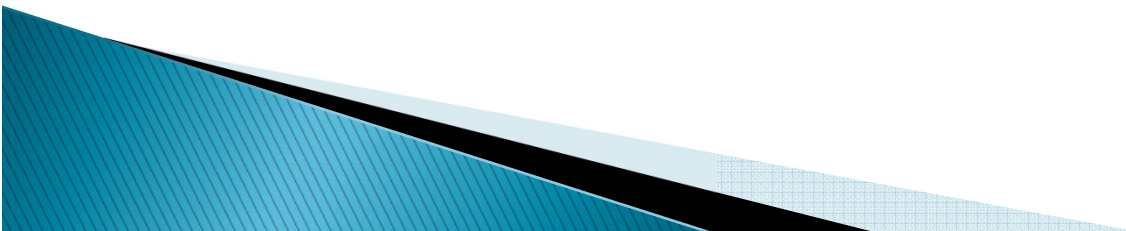

GDM 307
KÜTLE AKTARIMI VE TEMEL
İŞLEMLER

KONVEKTİF KÜTLE AKTARIMI

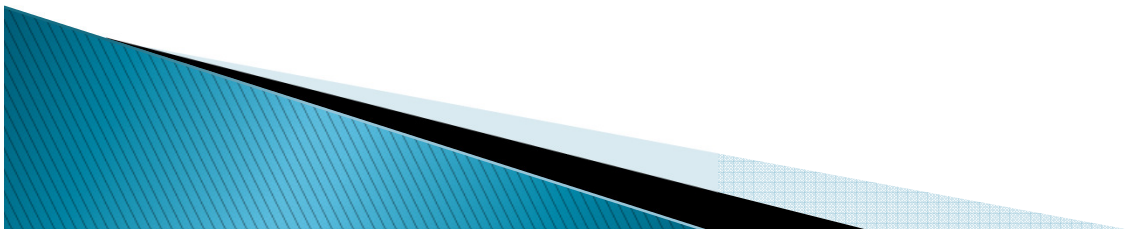
- ▶ İki farklı durumda gerçekleşir;
  1. Faz sınırı oluşturmak için,
  2. Ekstraksiyon absorpsiyon gibi işlemlerde olduğu gibi iki faz kontak halindeyken

- ▶ Newton'un soğutma yasasına benzer şekilde formülize edilir

$$N_A = k_c \Delta C_A$$

- ▶ N_A , molar akı,
- ▶ Δc_A konsantrasyon farkı
- ▶ k_c konvektif kütle aktarım katsayısı

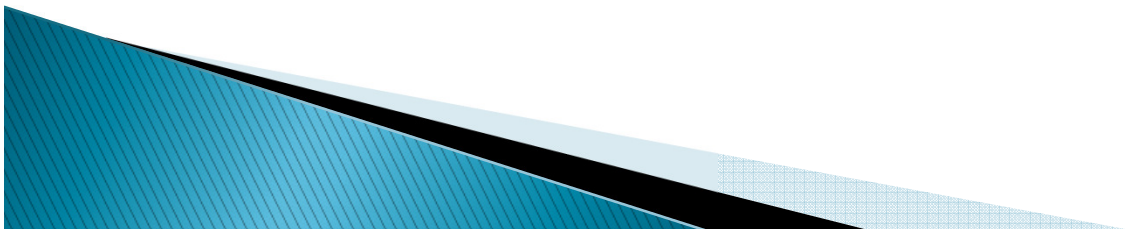

KONVEKTİF KÜTLE AKTARIM KATSAYILARI

- ▶ Konvektif kütle aktarım katsayısı aşağıdaki ifade ile tanımlanabilir;

$$N_A = k_c (C_{As} - C_A)$$

- ▶ k_c ısı aktarım katsayısında olduğu gibi sistem geometrisi ve hızına, akışkanın özelliklerine bağlı olarak değişim gösterir.

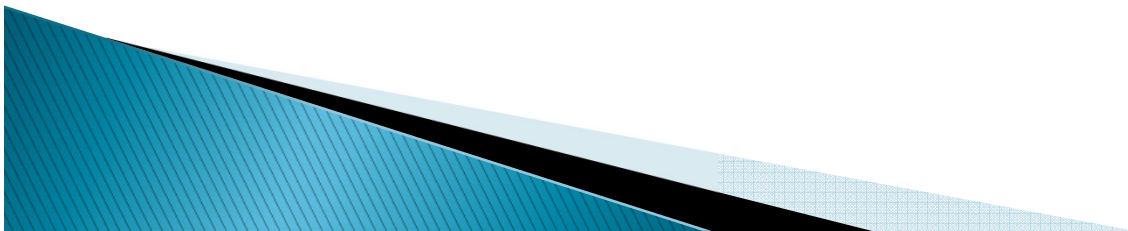

- ▶ Karşılıklı eşmolar yayılım durumunda;
- ▶ Gazlar için:

$$N_A = k'_c (C_{A1} - C_{A2}) = k'_G (p_{A1} - p_{A2}) = k'_y (y_{A1} - y_{A2})$$

- ▶ Sıvılar için:

$$N_A = k'_c (C_{A1} - C_{A2}) = k'_L (C_{A1} - C_{A2}) = k'_x (X_{A1} - X_{A2})$$

- ▶ Durgun B boyunca yayılan A durumunda kararlı koşullarda ($N_B=0$);

$$N_A = \frac{k'_c}{X_{BM}} (C_{A1} - C_{A2}) = k_c (C_{A1} - C_{A2})$$

- ▶ Gazlar için:

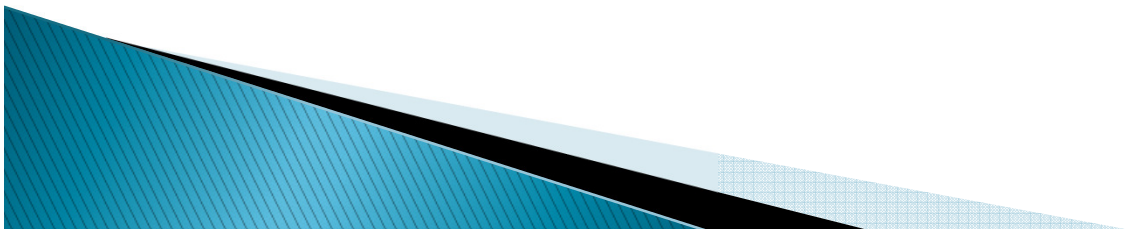
$$N_A = k_c (C_{A1} - C_{A2}) = k_G (p_{A1} - p_{A2}) = k_y (y_{A1} - y_{A2})$$

- ▶ Sıvılar için:

$$N_A = k_c (C_{A1} - C_{A2}) = k_L (C_{A1} - C_{A2}) = k_x (X_{A1} - X_{A2})$$

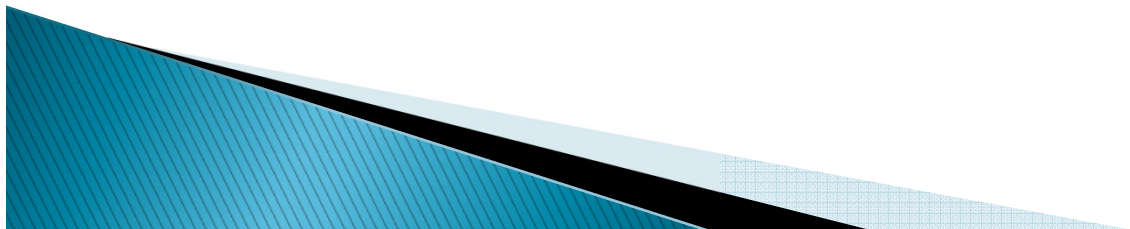
Table. Conversions between mass transfer coefficients

Gases	$k_c' C = k_c' \frac{P}{RT} = k_c' \frac{P_{BM}}{RT} = k_G' P = k_G' P_{BM} = k_y' y_{BM} = k_y' = k_c' y_{BM} C = k_G' y_{BM} P$
Liquids	$k_c' C = k_L' C = k_L' X_{BM} C = k_L' \rho / M = k_x' = k_x' X_{BM}$ ρ: density of liquid M: molecular weight

Table. Units of mass transfer coefficients

	SI Units	Cgs Units	English Units
k_c, k_L, k'_c, k'_L	m/s	cm/s	ft/h
k_x, k_y, k'_x, k'_y	$\frac{kgmol}{s \cdot m^2 \cdot molfrac}$	$\frac{gmol}{s \cdot cm^2 \cdot molfrac}$	$\frac{lbmol}{h \cdot ft^2 \cdot molfrac}$
k_G, k'_G	$\frac{kgmol}{s \cdot m^2 \cdot Pa}$ or $\frac{kgmol}{s \cdot m^2 \cdot atm}$	$\frac{gmol}{s \cdot cm^2 \cdot atm}$	$\frac{lbmol}{h \cdot ft^2 \cdot atm}$

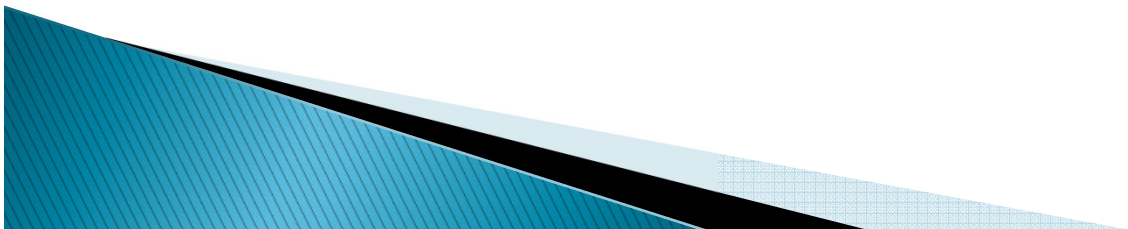

KONVEKTİF KÜTLE AKTARIM KATSAYISI

Örnek:

- ▶ Büyük hacimde 26.1 C'de saf su düz bir plakaya paralel akmaktadır. Düz plaka katı benzoik asitten yapılmıştır. Plakanın akış yönündeki uzunluğu 0,137 m'dir. Suyun akış hızı ise 0,152 m/s'dir. Benzoik asitin su içerisindeki derişimi 0,02948 kgmol/m³'dür. Benzoik asitin yayınma katsayısı $1,245 \times 10^{-9}$ m²/s'dir. Su benzoik asit içerisinde yayınmadığına göre k_L ve N_A 'yı hesaplayınız.

Örnek:

- ▶ Durgun B içerisinde yayınan A için k_G değeri deneysek yöntemlerle $1.08 \text{ lbmol/h.ft}^2.\text{atm}$ olarak belirlenmiştir. Eş molar karşılıklı yayınımda aynı akışın ve konsantrasyonun sağlanabilmesi için k_G' ve A'nın akısı ne olur? Toplam basınç 1 atm , $p_{A1} = 0,2 \text{ atm}$, $p_{A2} = 0,05 \text{ atm}$ olarak verilmiştir.

